

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี

THE OPERATION OF CHILD DEVELOPMENT CENTERS OF TAMBON
ADMINISTRATION ORGANIZATIONS OF PATHUM THANI PROVINCE

ชุติกัญจน์ พรหมจรรย์ อุษา คงทอง และช่อเพชร เบ้าเงิน
Chutikarn Promchan, Usa Kongthong, Chorpet Baongion

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และขนาดของ องค์การบริหารส่วนตำบล ใช้ประชากรในการวิจัยคือ ผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กเล็กและ คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี จำนวน 682 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความ เบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนสอง ทาง (Two-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี มีการดำเนินงานภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านความสัมพันธ์ ชุมชนกับการประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก และด้านงานธุรการ การเงิน และพัสดุ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งงานและขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า

2.1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 จำแนกตามตำแหน่งงาน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านธุรการ การเงินและพัสดุ และด้านความสัมพันธ์ชุมชนกับการประชาสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านบุคลากรและด้านกิจการนักเรียนไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านกิจการนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ยกเว้น ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านบุคลากร ด้านธุรการ การเงินและพัสดุ และด้านความสัมพันธ์ชุมชนกับการประชาสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

The objectives of this research were to study The Operation of Child Development Centers of Tambon Administrative Organization of Pathum Thani Province to compare The Operation of Child Development Centers of Tambon Administrative Organization of Pathum Thani Province, classified by the levels of education, positions, and sizes of Tambon Administrative Organizations. The population of this study was 682 child caretakers and the committee of child development centers of Tambon Administrative Organizations of Pathum Thani Province.

The tool used in this study was a questionnaire with a reliability of .98. Statistics used to analyze the data were percentage, mean and standard deviation. Hypotheses were tested by Two-way ANOVA. When the differences were found at the .05 level of significance, Scheffe's Method would be used to test the differences between pairs.

The findings were as follows:

1. Overall The Operation of Child Development Centers of Tambon Administrative Organizations of Pathum Thani Province was at a high level Considering each aspect, the findings were as follows: the mean of the relationship with community and public relations was at of a very high level, the mean of administration, finance and supplies was at the lowest level.

2. The comparison of the Operation of Child Development Centers of Tambon Administrative Organizations of Phatum Thani Province, classified by the level of education, position, and size of Tambon Administrative Organizations, indicated as follows:

2.1 As classified by the level of education, overall and each aspects, There was significant deference at the level of .05.

2.2 As classified by position, There was significant difference at .05 level as a whale. Considering each aspect, it was found that there was significant deference at the level of .05 in terms of administration, finance and supplies, and community relationship and public relation. But there was no difference in academic, buildings and environment, human resources and student affairs.

2.3 As classified by size of the organization, There was no significant difference as a whole. Concerning each aspect, there was significant difference at the level of .05 in the aspect of student affairs. However, There was no significant deference in the following aspects: academic, buildings and environment, personnel, administration, finance and supplies, community relationship and public relation.

คำสำคัญ

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด
ปทุมธานี

ความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าในทุกๆ ด้าน เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของคนในประเทศให้มีประสิทธิภาพด้วยการศึกษาซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพของคนให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม รวมทั้งเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาอย่างยั่งยืนการจัดการศึกษาต้องเริ่มต้นจากการพัฒนาเด็ก โดยเฉพาะปฐมวัยที่เป็นช่วงวัยของการวางรากฐานคุณภาพชีวิตของบุคคลในช่วงวัยนี้สามารถเรียนรู้และพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา ตลอดจนการหล่อหลอมบุคลิกภาพที่จะติดตัวเด็กไปจนเติบโตใหญ่ ด้วยความสำคัญของการศึกษารัฐบาลได้ตระหนัก

ถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาซึ่งจะเห็นได้จาก วัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย รวมถึงวงเงินที่จัดสำหรับพัฒนาการศึกษาในระดับก่อน ประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (กรมวิชาการ, 2540) เพื่อปรับปรุงและส่งเสริมคุณภาพทางการศึกษาทั้งด้านปริมาณและคุณภาพอย่างสอดคล้อง กับสถานการณ์และบรรล่วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา (รัฐบาลกำหนดนโยบาย (มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2548) กล่าวว่า ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดมัสยิด กรมการศาสนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรมการพัฒนา ชุมชนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (เด็ก 3 ขวบ) โดยรับโอนจากสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น เด็กเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่า และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนา ประเทศชาติในอนาคต การพัฒนาเด็กให้ได้รับความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา จึงนับเป็นภารกิจสำคัญที่หน่วยงานซึ่งรับผิดชอบจะต้องตระหนัก และ ให้ความสนใจเพื่อให้การพัฒนาเด็กเป็นไปอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานเหมาะสมกับวัย การจัดการศึกษาของเด็กตั้งแต่อยู่ในวัยเตรียมความพร้อมที่จะเรียนอนุบาล เพื่อเป็นการ ส่งเสริมและเป็นการเตรียมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งถือว่าเป็น บริการทางสังคมที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะส่งเสริมให้เด็กได้รับการเลี้ยงอบรมอย่างถูกต้อง เหมาะสมกับพัฒนาการอีกทั้งยังมีความสอดคล้องกับภารกิจหลักในการดำเนินงานนโยบาย การจัดบริการให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะเด็ก และเยาวชนที่อาศัยอยู่ในแต่ละ อำเภอในจังหวัดปทุมธานี ความสำคัญ และความจำเป็นในการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ให้แก่สถาบันครอบครัว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้นเพื่อทำหน้าที่ เป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันครอบครัวตามนโยบายของรัฐบาล ด้วยใน วัยเด็ก หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรม บุคลิกภาพ และความสามารถตามลำดับขั้นแห่ง พัฒนาการ แต่อาจพัฒนาเร็วหรือช้าแตกต่างกัน ตามความพร้อมและลักษณะเฉพาะตัวของ เด็ก รวมถึง การอบรมเลี้ยงดูควรเข้าใจพัฒนาการของเด็กเพื่อตอบสนองความต้องการ และเน้นให้เด็กได้รับประสบการณ์ที่ดีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวถึงบทวิเคราะห์การพัฒนาการศึกษาอบรม และเลี้ยงดูเด็ก ในปี 2535 พบว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็กในวัยก่อน 6 ปี จะมีผลไปตลอดชีวิต หากเด็กได้รับการอบรมดูแลที่ดี ได้รับความรัก ความอบอุ่นจะทำให้เด็กเป็นคนสดชื่น แจ่มใส มองโลกในแง่ดี และรู้จักรัก คนอื่น การพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงเป็นเรื่องสำคัญ โดยมุ่งเสริมสร้างพัฒนาการเด็กทุกด้านให้ เจริญและพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความพร้อมในการ เรียนรู้ทักษะชีวิต (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544) การจัดการศึกษาสำหรับ

เด็กปฐมวัย ต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้สร้างเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายทั้งกล้ามเนื้อใหญ่และเล็ก ได้รับอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการและถูกส่วนได้รับการปลูกฝังและเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านอารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพและมีคุณค่าต่อสังคม สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กล่าวถึงสถานรับเลี้ยงเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย รวมทั้งการอนุบาลศึกษาในโรงเรียนที่จัดบริการสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน (อายุ 0-5 ปี) ยังไม่สามารถจัดบริหารได้ครอบคลุมทั่วทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ ผลการประเมินพบว่า หน่วยงานเหล่านี้ยังต้องปรับปรุงคุณภาพทั้งในด้านการดำเนินงาน วิธีการเลี้ยงดู ผู้ดูแล ยังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาท หน้าที่ ขาดการกำกับดูแลคุณภาพมาตรฐานและไม่มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพที่เหมาะสม และถูกต้องตามหลักวิชา (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2544) การเสริมสร้างพัฒนาการเด็กตั้งแต่แรกเกิดนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การอบรมดูแลเอาใจใส่ที่มุ่งเน้นให้เด็กได้เรียนรู้โดยผ่านการกระตุ้นผ่านจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือ การได้เรียนรู้จากประสบการณ์โดยตรงจากการทดลอง การได้ลงมือทำการเล่นโดยจะต้องเปิดโอกาส

“ปฐมวัย” เป็นช่วงของการวางรากฐานสำคัญของบุคคล ทั้งด้านสติปัญญา ความสามารถ ความฉลาดทางอารมณ์บุคลิกภาพ และพฤติกรรม โดยหลายประเทศต่างให้ความสำคัญกับการวางรากฐานเด็กวัย สำหรับประเทศไทยมีหน่วยงานรับผิดชอบการศึกษาปฐมวัยหลายหน่วยงาน (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2551) นโยบายการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล เมืองพัทยาและกรุงเทพมหานคร มีอำนาจและหน้าที่ส่งเสริมการศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาเด็ก เยาวชน พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ปีงบประมาณ 2544 รัฐบาลได้เริ่มนโยบายการถ่ายโอนการศึกษาให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นสถานที่ดูแลเด็กที่มีอายุระหว่าง 3-5 ปี มีฐานะเทียบเท่ากับสถานศึกษา ซึ่งเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นเองตามความต้องการของประชาชน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานที่ดูแลและให้การศึกษาเด็ก อายุระหว่าง 3-5 ปี มีฐานะเทียบเท่าสถานศึกษา เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเอง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของส่วนราชการต่างๆ ที่ถ่ายโอนให้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดมัสยิด กรรมการศาสนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกรมการพัฒนาชุมชนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (เด็ก 3 ขวบ) รับผิดชอบ

จากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ฯลฯ ซึ่งต่อไปนี้ เรียกว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เด็กเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่า และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต การพัฒนาเด็กให้ได้รับความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาจึงนับเป็นภารกิจสำคัญที่หน่วยงาน ซึ่งรับผิดชอบจะต้องตระหนัก และให้ความสนใจ เพื่อให้เป็นการพัฒนาเด็กเป็นไปอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานเหมาะสมกับวัย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะหน่วยงานซึ่งมีภารกิจหน้าที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาเด็ก ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายว่าด้วยแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใดก็ตาม ทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล หรือเมืองพัทยาที่ดี ล้วนแต่มีบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งสิ้น ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดตั้ง และดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพร้อมทั้งรับถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งเดิมอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของส่วนราชการต่างๆ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกๆ ด้าน เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ และได้มาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เล็งเห็นความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถดำเนินงานเพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างมีคุณภาพและเหมาะสม ซึ่งเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใน 6 งาน ได้แก่ งานวิชาการงานอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมงานบุคลากรงานธุรการ การเงิน และพัสดุงานกิจการนักเรียนงานความสัมพันธ์ชุมชน และการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี เพื่อที่จะได้นำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาเป็นแนวทาง พิจารณา วางแผน ส่งเสริม หรือปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี แตกต่างกันตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดปทุมธานีจำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งและขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร 176 คน ผู้ดูแลเด็ก 418 คน และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดปทุมธานี 88 คนรวม 682 คน 44 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานีโดยการกำหนดขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan อ้างถึงใน มนสิข สิทธิสมบูรณ์, 2550) ตัวอย่างสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดปทุมธานี ตามขนาดของศูนย์ได้กลุ่มตัวอย่าง รวม 44 แห่งจำนวน 248 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ
2. อายุ
3. วุฒิการศึกษา
4. ตำแหน่ง
5. ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี ด้านการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แบ่งออกเป็น 6 งาน ได้แก่ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม 3) ด้านงานบุคลากร 4) งานด้านธุรการการเงิน และพัสดุ 5) ด้านงานกิจการนักเรียน

6) ด้านงานสัมพันธชุมชน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scales) โดยที่

- 5 หมายถึง มีการดำเนินงานจัดการศูนย์มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการดำเนินงานจัดการศูนย์มาก
- 3 หมายถึง มีการดำเนินงานจัดการศูนย์ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการดำเนินงานจัดการศูนย์น้อย
- 1 หมายถึง มีการดำเนินงานจัดการศูนย์น้อยที่สุด

1. การสร้างและการหาเครื่องมือคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี จากเอกสาร หนังสือ ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม

1.2 ศึกษาแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดการศูนย์พัฒนาของพรรณอร ชรประดิษฐ์ (2546) โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดการดังกล่าวมาพัฒนาและดัดแปลง เพื่อให้เหมาะสมกับการศึกษาครั้งนี้

1.3 สร้างแบบสอบถามและนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วนำไปเสนอต่อประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบรายละเอียดของข้อคำถามในด้านภาษาและความถูกต้อง

1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

1.5 นำแบบสอบถามจากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญตามข้อ 4 มาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา, 2539) เลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปมาใช้ ส่วนข้อที่มีการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าเท่ากับ 0.99

1.6 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970 อ้างถึงใน ยุทธพงษ์

กัยวรรณ, 2543) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 และนำแบบสอบถามที่ทดสอบใช้แล้วไปปรับปรุง แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ ตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2. การจัดเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูลครั้งนี้ดำเนินการโดย

2.1 ผู้วิจัยได้ขอหนังสือเพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ถึงผู้รับใบอนุญาตองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละอำเภอในจังหวัดปทุมธานี

2.2 ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามให้กรอกข้อมูลโดยดำเนินการผ่านองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละอำเภอ จังหวัดปทุมธานีเป็นผู้มอบแบบสอบถามแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามในสังกัด ผู้วิจัยประสานงานขอรับแบบสอบถามคืนหลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 1 สัปดาห์

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้สถิติหาค่าร้อยละ (Percentage)

3.2 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี ใช้สถิติการหาร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ยและการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ได้กำหนดเกณฑ์ความหมายของคะแนนโดยอาศัยแนวคิดของเบสท์ (Best, 1978) ซึ่งแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 เปรียบเทียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน และขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-Way ANOVA) พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method)

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี สามารถนำมาสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามเมื่อพิจารณาตามวุฒิการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาอื่นร้อยละ 37.70 ศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาการศึกษาปฐมวัย ร้อยละ 28.00 ศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี 24.00 และศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 10.30

เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตำแหน่งบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร้อยละ 62.30 ตำแหน่งผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 25.80 และตำแหน่งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร้อยละ 12.90

2. ผลจากการวิเคราะห์การดำเนินงานจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี ทั้ง 6 งาน เมื่อพิจารณาตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่าด้านงานความสัมพันธ์ชุมชนกับการประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางพบว่าการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่า

ด้านงานความสัมพันธ์ชุมชนกับการประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่พบว่าการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด
องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่า
ด้านงานความสัมพันธ์ชุมชนกับการประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและด้านงาน
ธุรการ การเงินและพัสดุมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. เปรียบเทียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามวุฒิการศึกษา
ตำแหน่งงานและขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีการดำเนินงานต่างกับศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาอื่นโดยวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญา
ตรีมีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานน้อยกว่าวุฒิการศึกษาปริญญาตรีสาขาอื่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่
มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีสาขาการศึกษาปฐมวัยมีการดำเนินงานต่างกับศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็กที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาอื่นๆ และวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทโดยวุฒิ
การศึกษาปริญญาตรีสาขาการศึกษาปฐมวัยมีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานน้อยกว่าวุฒิการศึกษา
ระดับปริญญาตรีสาขาอื่นๆ และวุฒิการศึกษาปริญญาโท

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการดำเนินงานต่างกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีคณะกรรมการ
บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีค่าเฉลี่ยการ
ดำเนินงานน้อยกว่าคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้บริหารองค์การบริหาร
ส่วนตำบลมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

จำแนกตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีขนาด
เล็กมีการดำเนินงานต่างกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีขนาดใหญ่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีขนาด
เล็กมีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานมากกว่าขนาดใหญ่

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหาร ส่วนตำบล
จังหวัดปทุมธานี มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหาร ส่วนตำบล
จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี ทั้งในเรื่องของงานวิชาการ งานอาคารสถานที่
และสิ่งแวดล้อม งานบุคลากร งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานกิจการนักเรียน รวมถึงงาน
ความสัมพันธ์ชุมชนและการประชาสัมพันธ์ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่ง
สอดคล้องกับงานวิจัยของทรชิต ร่วมจิต (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการจัดการศึกษา
สำหรับนักเรียนอนุบาล 3 ขวบของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา

อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการศึกษาอนุบาล 3 ขวบใน
ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน มีความเห็นสอดคล้องกันใน
ด้าน บุคลากร โรงเรียนคัดเลือกครูที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสอนชั้นอนุบาล 3 ขวบ และ
โรงเรียนจัดให้มีพี่เลี้ยงเพื่อช่วยเหลือครูผู้สอนในการควบคุม และการจัดประสบการณ์ให้แก่
เด็กนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ห้องเรียนเป็นเอกเทศ มีขนาดเหมาะสม จัดเป็นที่เรียน
และที่นอนได้ ด้านการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนให้ความร่วมมือ และสนับสนุนงานของ
ชุมชนตามเทศกาลหรือพัฒนา และมีการเยี่ยมบ้านผู้ปกครองนักเรียน โดยครูผู้สอนหรือ
คณะครูในโรงเรียน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม มีการส่งเสริมให้เด็กนักเรียนมีส่วนร่วมใน
การบำรุงรักษาอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน ด้านการบริการ จัดหาน้ำดื่ม
น้ำใช้ที่สะอาดไว้บริการนักเรียนอย่างเพียงพอ และจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และครุภัณฑ์ให้ครูได้
ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุชบา
ลออชัยรังษี (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษา ระดับก่อนปฐม
ศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนและ
ครูผู้สอนจำนวน 50 คน มีความเห็นว่า มีการปฏิบัติมากทุกด้าน แต่ไม่สอดคล้องงานกับ
วิจัยของเย็นตา รุ่งสุวรรณ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลตามแนวความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานส่วนตำบล มีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล
ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านงาน
ความสัมพันธ์ชุมชนกับการประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า
ความสัมพันธ์ชุมชนกับการประชาสัมพันธ์มีความสำคัญมากในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็กไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการให้ความร่วมมือและสนับสนุนงานชุมชน เช่น งานพัฒนางานเทศกาล
และงานประเพณีต่างๆในท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเยาวพา เตชะคุปต์ (2542)
กล่าวไว้ว่า เพื่อให้ชุมชนเกิดความรู้สึกรู้ว่า โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนบุคลากรของ
โรงเรียนจะต้องมีบทบาท ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้โรงเรียน
เป็นศูนย์พัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบถึงการดำเนินงาน และ
กิจกรรมของโรงเรียน และสอดคล้องกับแนวคิดของ รัตมี ต้นเจริญ (2542) การบริหารงาน
ชุมชนสัมพันธ์จะช่วยสร้างความเข้าใจอันดีทำให้ชุมชนยอมรับและให้ความร่วมมือในเรื่องที่
เกี่ยวกับการดำเนินงานของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนควร
เริ่มจากการสร้างความสำคัญกับผู้ปกครองและขยายสู่บุคคลอื่นๆ ในชุมชน โดยมีขอบข่าย
การดำเนินงาน และด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้แสดง

ให้เห็นว่าการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานียังไม่มีผลมากนักในเรื่องของการจัดให้มีการบริการและสวัสดิการด้านต่างๆ ให้แก่ครูผู้ดูแลเด็กและนักเรียน ซึ่งอาจเนื่องมาจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์ศักดิ์ ศรีสุวรรณ (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่องศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินการจัดการศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 9 ผลการวิจัย พบว่า งบประมาณน้อยไม่เพียงพอ

2. เปรียบเทียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน และขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า วุฒิการศึกษาที่ต่างกันไม่ว่าจะเป็นการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย ระดับปริญญาตรี สาขาอื่นๆ ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก จะมีมุมมองแนวคิดแตกต่างกันไปในเรื่องของการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของงานวิชาการ งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม งานบุคลากร งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานกิจการนักเรียน และงานความสัมพันธ์ชุมชนกับการประชาสัมพันธ์ ซึ่งวุฒิการศึกษาที่ต่างกันจะมีมุมมองแตกต่างกันออกไป เช่น ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีค่าน้อยกว่าระดับปริญญาตรี สาขาอื่นๆ ระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัยมีค่าน้อยกว่าระดับปริญญาตรี สาขาอื่นๆ และระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัยมีค่าน้อยกว่าระดับปริญญาโท เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุปราณี รื่นพิทักษ์ (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครอง ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน และงานวิจัยของพรอร ศรประดิษฐ์ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาระดับก่อนปฐมศึกษาในพื้นที่จังหวัดนครนายก พบว่า บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปและบุคลากรที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$ แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเย็นตา รุ่งสุวรรณ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามแนวความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผลการวิจัย พบว่า พนักงานส่วนตำบลที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของสุวรรณ

วลัยอักษรลิขิต (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามตำแหน่งงานโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ตำแหน่งงานที่ต่างกันไม่ว่าจะดำรงตำแหน่งผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย นายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนการศึกษา ผู้บริการการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็กเล็ก และตำแหน่งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จะมีมุมมองแนวคิดแตกต่างกันไปในเรื่องของการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี ตำแหน่งที่ต่างกันจะมีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันไปมุมมองแตกต่างกันไป เช่น บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีค่าน้อยกว่าคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของพรรณอร ชรประดิษฐ์ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในพื้นที่จังหวัดนครนายก ซึ่งเป็นบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดนครนายก รวม 200 คนมีตำแหน่งเป็นประธานกรรมการ บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เลขาธิการองค์การบริหารส่วนตำบล กรรมการจากการใช้แบบสอบถามพบว่าตำแหน่งของผู้ตอบแทนสอบถามคือ ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กรรมการมีความต้องการความรู้ความเข้าใจ บทบาท และการมีส่วนร่วมโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านธุรการ การเงินและพัสดุ และด้านความสัมพันธ์ชุมชนกับการประชาสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าตำแหน่งงานไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีค่าน้อยกว่าคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีค่าน้อยกว่าคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมุมมองแตกต่างกันออกไปในเรื่องของงานด้านธุรการ การเงินและพัสดุ รวมถึงงานด้านความสัมพันธ์ชุมชนกับการประชาสัมพันธ์ ยกเว้น ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม ด้านบุคลากรและด้านกิจการนักเรียนไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ตำแหน่งที่ต่างกันมีมุมมองในเรื่องของงานวิชาการ งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมงานบุคลากรและงานกิจการนักเรียนไม่ต่างกันมองเห็นเหมือนกันในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี

จำแนกตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเย็นตา รุ่งสุวรรณ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามแนวความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผลการวิจัยพบว่าพนักงานส่วนตำบล จากระดับชั้นองค์การบริหารส่วนตำบล ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านกิจการนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานด้านกิจการนักเรียนจะมีมุมมองแตกต่างกันออกไปในเรื่องของขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี เช่น ขนาดเล็กมีค่ามากกว่าขนาดใหญ่ เป็นต้น แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของพรพรรณ ษรประดิษฐ์ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาระดับก่อนปฐมศึกษาในพื้นที่จังหวัดนครนายก องค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ไม่เกิน 5 ล้านบาท และองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้เกิน 5 ล้านบาทต่อปี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านบุคลากร ด้านธุรการ การเงินและพัสดุ และด้านความสัมพันธ์ชุมชนกับการประชาสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกันอย่าง ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ต่างกันจะมีการดำเนินงานด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านบุคลากร ด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ และด้านความสัมพันธ์ชุมชนกับการประชาสัมพันธ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีแนวคิดมุมมองเหมือนกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

การวิเคราะห์การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี ทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

1. การดำเนินงานด้านงานวิชาการ พบว่า ห้องการเรียนการสอน เช่น ห้องสมุด หรือมุมประสบการณ์ต่างๆ สำหรับเด็ก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี ควรมีปรับปรุงห้องเรียนให้มีความเหมาะสม และเพียงพอต่อความต้องการของเด็กเพื่อเป็นสร้างเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอน
2. การดำเนินงานด้านงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม พบว่า การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ เพื่อปรับปรุงและวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี ควรมีการจัดระบบการติดตามประเมินให้เป็นรูปธรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3. การดำเนินงานด้านงานบุคลากร พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กได้รับการนิเทศช่วยเหลือจากผู้บริหารการศึกษาโดยสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี ควรมีการให้ความสนใจครูผู้ดูแลเด็กในการได้รับการนิเทศโดยได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ทำให้งานสำเร็จได้ด้วยดีไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความใส่ใจ และวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย

4. การดำเนินงานด้านงานธุรการ การเงิน และพัสดุ พบว่า จัดให้มีการบริการ และสวัสดิการด้านต่าง ๆ ให้แก่ครูผู้ดูแลเด็กและนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี ควรมีการจัดวัสดุอุปกรณ์ในการให้บริการและสวัสดิการแก่ครูผู้ดูแลเด็กเล็ก และนักเรียนเพื่อเป็นการสร้างขวัญ และกำลังใจในการดำเนินงาน และความมั่นใจในองค์กร

5. การดำเนินงานด้านงานกิจการนักเรียน พบว่า ป้ายนิเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี ควรมีการเสริมทักษะ แนวคิด ใหม่ ๆ เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจข้อมูลข่าวสาร ในการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ให้ผู้ปกครองเกิดความสนใจมากยิ่งขึ้น

6. การดำเนินงานด้านความสัมพันธ์ชุมชนกับการประชาสัมพันธ์ พบว่า การพบปะผู้ปกครองนักเรียน เพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี ควรมีการสร้างระบบเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อเป็นการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการดำเนินงานธุรการ การเงินและพัสดุ โดยวิจัยพัฒนาหลักสูตรเรื่องงานธุรการ การเงิน และพัสดุ

2. ควรศึกษาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อขยายขอบเขตพื้นที่ที่ครอบคลุมทั้งประเทศ

3. ควรศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับตัวแปรที่ส่งเสริมคุณภาพต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี

บรรณานุกรม

- เกียรียงศักดิ์เจริญวงศ์ศักดิ์. (2545). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- กรมวิชาการ. (2540). **คู่มือการปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2544). **การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี. รายงานประจำปี 2542-2543**. กรุงเทพฯ: พลิทส์เซ็นเตอร์.
- ทรชิต ร่มจิต. (2541). **สภาพการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนอนุบาล 3 ขวบของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาวิทาลัยเชียงใหม่.
- บุษบา ลอชัยรังษี. (2539). **แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พงษ์ศักดิ์ ศรีวรกุล. (2541). **ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินการจัดการศึกษาตาม แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 9**. [ม.ป.ท.]: สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เขตการศึกษา 9.
- พรรณอร ษรประดิษฐ์. (2546). **การศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดนครนายก**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มนสิข สิทธิสมบุรณ์. (2550). **ระเบียบวิจัย**. พิษณุโลก : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เย็นตา รุ่งสุวรรณ. (2546). **การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานส่วนตำบล : กรณีศึกษาจังหวัดปทุมธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยการณ ในพระบรมราชูปถัมภ์
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2541). **แนวทางในการจัดตั้งศูนย์เด็กปฐมวัย**. เอกสสาร **ประกอบการสอนวิชาการศึกษาศาสตร์**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัศมี ตันเจริญ. (2542). **การบริหารสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : โปรแกรม **วิชาการศึกษาศาสตร์** สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

- สุวรรณ วลัยจักรลิขิต. (2547). **ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุปราณี รื่นพิทักษ์. (2545). **การศึกษาความคิดเห็นของครู ผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (2548). **มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.** กรุงเทพฯ: องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.
- Best, John W. (1978). **Research in Education.** New Jersey : Prentice Hill.